

**INFORMACIJA O PROCESU PRIPREME
NOVE STRATEGIJE PAMETNE SPECIJALIZACIJE
S PREDLOGOM MAPE PUTA**

April 2024. godine

UVOD

Pametna specijalizacija je evropski koncept planiranja politike rasta i razvoja, koji se zasniva na identifikaciji prioritetnih sektora razvoja države, koji predstavljaju njenu konkurentsku prednost, a koji su podržani kroz instrumente naučne i inovacione politike. Planiranje pametne specijalizacije i njena primjena podrazumijevaju saradnju sva četiri sektora (državni, naučni, privredni i civilni), njihov dijalog u cilju zajedničkog kreiranja pravaca razvoja, koji se ne završava usvajanjem Strategije, već posebno tada treba da održi kontinuitet u cilju praćenja trendova i dinamike promjena, te predlaganja novih instrumenata podrške. Država koja primjenjuje pametnu specijalizaciju umrežava investicione prioritete i vrši koncentraciju ulaganja u identifikovane prioritetne oblasti. Za zemlje članice Evropske unije (EU) pametna specijalizacija je uslov za korišćenje Strukturnih fondova.¹

Crna Gora je prva zemlja van Evropske unije koja je usvojila **Strategiju pametne specijalizacije 2019-2024**².

U dijelu planiranja **aktivnosti za sprovođenje Strategije pametne specijalizacije u Crnoj Gori** usvojeni su:

- Akcioni plan za sprovođenje Strategije pametne specijalizacije za period 2019-2020³;
- Operativni program za implementaciju Strategije pametne specijalizacije 2021-2024, s Akcionim planom za period 2021-2022⁴; i
- Akcioni plan za sprovođenje Operativnog programa za implementaciju Strategije pametne specijalizacije (2021-2024), za period 2023-2024⁵.

Crna Gora je, takođe, prva zemlja van Evropske unije, koja je uspostavila **Okvir za implementaciju inovacija i pametne specijalizacije**, u skladu sa preporukama Udruženog istraživačkog centra Evropske komisije⁶, u decembru 2021. godine (*Smjernice za okvir implementacije pametne specijalizacije u Regionu proširenja i susjedstva*⁷).

---

¹ Okvir finansijskog proračuna Strukturnih fondova za period 2021-2027 najveći do sada i iznosi 1.824,3 milijardi eura, što jasno ukazuje na mogućnosti koje primjena koncepta pametne specijalizacije otvara zemljama članicama EU.

² <https://www.gov.me/dokumenta/18205a91-1afc-4eb7-a5cb-8ad5bd0b7712>

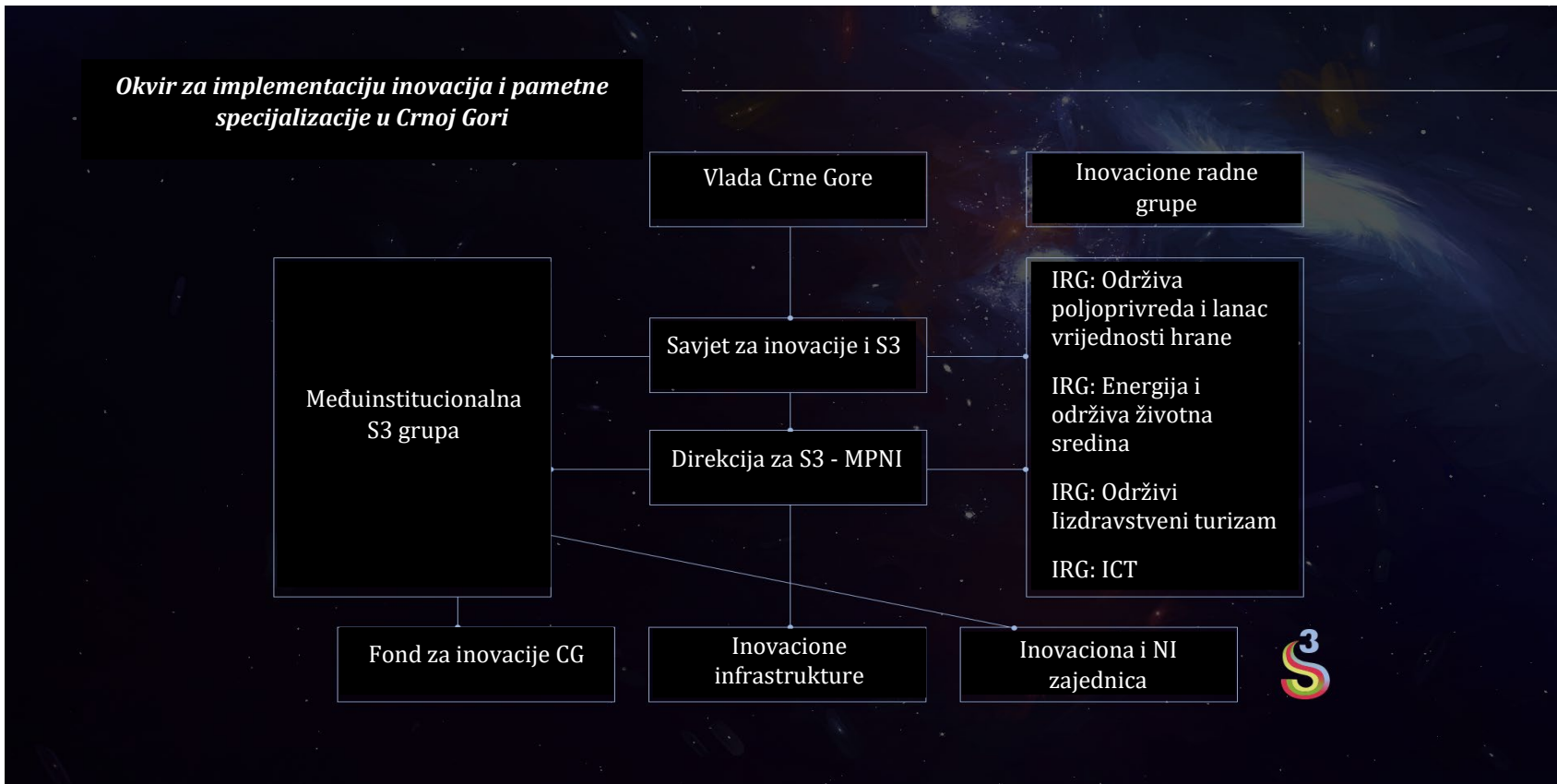
³ <https://www.gov.me/dokumenta/3faf2d3f-c3f8-4e31-8243-45926c904786>

⁴ <https://www.gov.me/dokumenta/b3e228b7-d1a2-4ee2-a3c9-e9b2550c4b6e>

⁵ <https://www.gov.me/dokumenta/6f5c79d1-3cbe-4b04-a23e-7b092c6299cc>

⁶ Udruženi istraživački centar (DG JRC) je generalni direktorat Evropske komisije, koji nudi naučnu ekspertizu i kompetencije u širokom spektru disciplina i podržava donošenje EU politika zasnovano na dokazima. Još od 2011. godine JRC pruža stručnu i naučnu podršku regionima i državama širom Evropske unije, ali i u Regionu za proširenje, u dizajniranju i sprovođenju koncepta pametne specijalizacije

⁷ <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/w/smart-specialisation-implementation-framework-for-the-eu-enlargement-and-neighbourhood-region>

Predloženi okvir Generalnog direktorata Udruženi istraživački centar (DG JRC) ukazuje na četiri ključna elementa implementacije:

- **Upravljanje implementacijom** (governance of implementation) koje se odnosi na kreiranje institucionalnog okvira koji će nadgledati i optimizovati proces implementacije;
- **Usklađivanje kombinacije politika** (refinement of the policy mix) koje podrazumijeva utvrđivanje i unapređenje koherentnog seta instrumenata koji predstavljaju osnov implementacije S3;
- **Dizajniranje posebnih instrumenata** (design of specific instruments) koje podrazumijeva kreiranje specifičnih instrumenata politike; i
- **Monitoring i evaluacija** (monitoring and evaluation) koji omogućavaju adekvatno praćenje implementacije i inkorporiranje novih saznanja tokom procesa za unapređenje ili eventualnu reviziju S3.

Proces monitoringa pametne specijalizacije u Crnoj Gori uspostavljen je 2021. godine i danas ga realizuje Direkcija za pametnu specijalizaciju u okviru Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija. Do sada su usvojena dva Izvještaja o realizaciji dvogodišnjih akcionih planova, a na sjednici Savjeta za inovacije i pametnu specijalizaciju od 25. marta 2024. godine razmatran je presjek stanja Akcionog plana za sprovođenje Operativnog programa za implementaciju Strategije pametne specijalizacije (2021-2024), za 2023. godinu.

- Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije pametne specijalizacije (2019-2024), za 2019. i 2020. godinu⁸; i
- Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Operativnog programa za implementaciju Strategije pametne specijalizacije (2021-2024), za 2021. i 2022. godinu⁹.

Savjet za inovacije i pametnu specijalizaciju, na sjednici održanoj 25. marta 2024. godine, usvojio je Presjek stanja Akcionog plana za sprovođenje Operativnog programa za implementaciju Strategije pametne specijalizacije (2021-2024) za 2023. godinu.¹⁰

U dijelu realizacije **aktivnosti koje se odnose na sistem evaluacije**¹¹, Crna Gora je realizovala prvu interim Eksternu evaluaciju Strategije pametne specijalizacije u Crnoj Gori 2019-2024, za period 2019-2022¹².

Na ovaj način, Crna Gora polako zaokružuje prvi ciklus implementacije Strategije pametne specijalizacije, tako da je **u februaru 2024. godine započet proces izrade nove Strategije pametne specijalizacije**, koji zahtijeva primjenu kompleksne metodologije u pet faza, za koju je, između ostalog, neophodno pripremiti plan aktivnosti, poznatiji kao Mapa puta za izradu Strategije S3.

Faze pripreme Strategije pametne specijalizacije¹³ su:

1. **Institucionalno jačanje kapaciteta** – odnosi se na donošenje formalne odluke o početku procesa S3, njegovom pozicioniranju u strateškom okviru Crne Gore, definisanje uloga u procesu, analizu konteksta, izradu Mape puta, te podizanje svijesti javnosti o konceptu i trening na temu S3;
2. **Dijagnostifikovanje/mapiranje potencijala** – podrazumijeva kvantitativnu i kvalitativnu analizu sistema, čiji je krajnji cilj definisanje inicijalnog predloga prioriternih oblasti;
3. **Dijalog sa ciljnim grupama i zainteresovanim stranama** – poznatiji je kao Proces preduzetničkog otkrivanja (Entrepreneurial Discovery Process – EDP), koji predstavlja široko inkluzivan proces u koji su uključena sva četiri sektora, visoko interaktivan, koji kreće odozdo prema gore, a kroz koji se identifikuju prioritne oblasti i aktivnosti podrške, a kako bi se naučna i inovaciona politika efikasno usmjerile na podršku istima;
4. **Institucionalni kapaciteti za implementaciju** – ova faza podrazumijeva formiranje okvira za implementaciju, razvoja sistema monitoringa i evaluacije, kao i razradu finansijskog okvira; i
5. **Finalizacija Strategije** – poslednja faza pripreme Strategije, koja obuhvata pripremu prvog Nacrta, konsultacije sa zainteresovanim stranama, zvanično usvajanje na Vladi Crne Gore i odobrenje Evropske komisije.

U skladu sa smjernicama Udruženog istraživačkog centra Evropske komisije za izradu Strategije pametne specijalizacije, u prvoj fazi neophodno je da država donese odluku o pozicioniranju S3 u nacionalnom strateškom okviru, kao i odluku o nacionalnoj/regionalnoj dimenziji S3. Imajući u vidu značaj Strategije pametne specijalizacije u uvezivanju više sektorskih politika i prioriternih oblasti, kao i u kreiranju pravaca razvoja zemlje, te činjenicu da služi kao okvir za pripremu sektorskih strateških dokumenata, shodno Metodologiji razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, predlog je **da S3 bude definisana kao krovna nacionalna strategija**. Takođe, imajući u vidu veličinu zemlje, te činjenicu da Crna Gora nema posebnu administraciju i implementaciona tijela na nivou regiona, optimalan način je **da S3**, kao što je to slučaj i u prethodnom ciklusu, **bude strategija na nacionalnom nivou**.

⁸ <https://www.gov.me/dokumenta/f641524c-c27f-4946-8753-2e95e1b98d8d>

⁹ <https://www.gov.me/dokumenta/63175132-e818-4275-982a-a15735a5991d>

¹⁰ <https://s3.me/biblioteka/>

¹¹ Prva eksterna evaluacija je realizovana uz podršku UNDP kancelarije u Podgorici u okviru druge faze projekta „Norveška za Vas“ – Crna Gora, koji je donirala Kraljevina Norveška.

¹² <https://www.gov.me/clanak/eksterna-evaluacija-strategije-pametne-specijalizacije-2019-2024-za-period-2019-2022>

¹³ https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/documents/portlet/file_entry/20125/S3+design+framework_EN+%284%29+%281%29.pdf/95d12f48-4c47-bbdf-f090-b5a341853008

Takođe, jedan od prvih zadataka odnosi se na izradu analize strateških mandata i kreiranje Nacionalnog tima za pripremu Strategije pametne specijalizacije. U nastavku je dat predlog sastava.

Lista institucija učesnica u procesu pripreme nove S3:

1. Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
2. Ministarstvo evropskih poslova
3. Ministarstvo ekonomskog razvoja
4. Ministarstvo finansija
5. Ministarstvo javne uprave
6. Ministarstvo energetike i rudarstva
7. Ministarstvo turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera
8. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
9. Ministarstvo zdravlja
10. Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine
11. Ministarstvo kulture i medija
12. Ministarstvo rada i socijalnog staranja
13. Fond za inovacije Crne Gore
14. IPC „Tehnopolis“ Nikšić d.o.o
15. Naučno-tehnološki park Crne Gore d.o.o
16. Centar za stručno obrazovanje
17. Uprava za statistiku (MONSTAT)
18. Agencija za investicije Crne Gore
19. Zajednica opština Crne Gore
20. Investiciono-razvojni fond Crne Gore
21. Fond za zaštitu životne sredine - Eko-fond
22. Agencija za zaštitu životne sredine
23. Univerzitet Crne Gore
24. Univerzitet Mediteran
25. Univerzitet Adriatik
26. Univerzitet Donja Gorica
27. Privredna komora Crne Gore
28. Unija poslodavaca Crne Gore
29. Asocijacija menadžera Crne Gore
30. Američka privredna komora Crne Gore
31. Biznis centar Bar
32. Regionalni biznis centar Berane
33. ICT Cortex
34. Agencija za razvoj i podršku poslovanju – Cetinje
35. Nacionalna turistička organizacija Crne Gore
36. Ljekarska komora Crne Gore

Na kraju, kako bi se sve faze pripreme Strategije blagovremeno planirale u smislu vremenskog rasporeda aktivnosti, ljudskih i materijalnih resursa potrebnih za njihovu realizaciju, jedan od ključnih koraka u prvoj fazi je izrada indikativne Mape puta za pripremu i izradu nove Strategije S3, koju nakon formalnog usvajanja od strane Vlade Crne Gore, država usaglašava sa ključnim partnerom u ovom procesu, a to je Udruženi istraživački centar Evropske komisije. Na ovaj način, svim učesnicima u procesu, ali i široj javnosti, jasnije su približene obaveze države u ovom procesu, kao i njihova uloga.

Mapa puta za izradu nove Strategije pametne specijalizacije

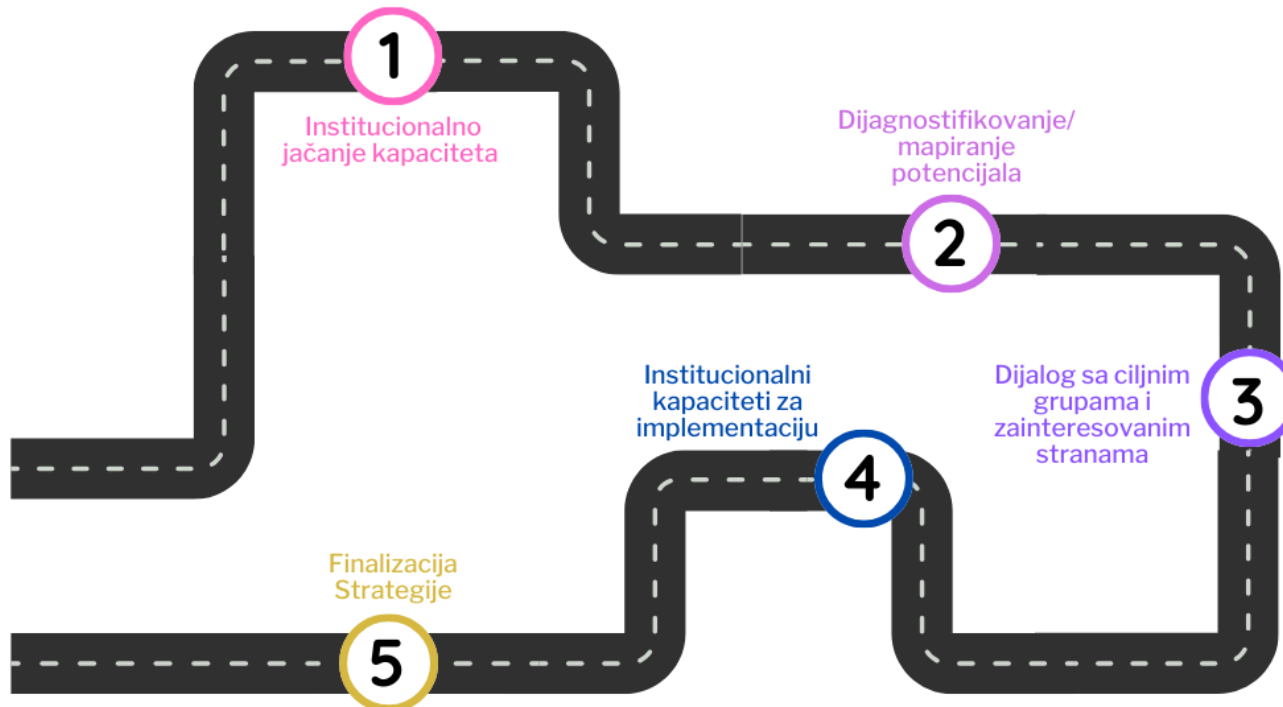
Ministarstvo prosvjete,
nauke i inovacija

NACRT USVOJEN NA SJEDNICI SAVJETA ZA INOVACIJE I PAMETNU
SPECIJALIZACIJU 25. MARTA 2024. GODINE

**PAMETNA
SPECIJALIZACIJA
CRNE GORE**

MAPA PUTA ZA PRIPREMU NOVE STRATEGIJE PAMETNE SPECIJALIZACIJE

Faze pripreme S3 Strategije	Aktivnosti	Vremenski okvir	Uloga nadležnih institucija	Publikacija/ Instrukcije za pripremu	
Institucionalno jačanje kapaciteta	1. Odluka o pripremi Strategije S3	<p>1.1. Formalni zahtjev prema DG JRC</p>	<p>FAZA 1: februar – sredina maja 2024. godine</p> <ul style="list-style-type: none"> Susret ministarke prosvjete, nauke i inovacija prof. dr Anđele Jakšić Stojanović sa generalnim direktorom Udruženog istraživačkog centra (DG JRC), gospodinom Stivenom Kvestom – najava novog ciklusa strateškog planiranja (20. decembar 2023. godine) Pismo ministarke prosvjete, nauke i inovacija prof. dr Anđele Jakšić Stojanović generalnom direktoru Udruženog istraživačkog centra (DG JRC), gospodinu Stivenu Kvestu (26. februar 2024. godine) 	<p>Mistarstvo prosvjete, nauke i inovacija – Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju</p> <p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>	<p>Guide to Research and Innovation Strategies for Smart Specialisation (RIS 3): https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/en/w/guide-on-research-and-innovation-strategies-for-smart-specialisation-ris3-guide-</p> <p>https://joint-research-centre.ec.europa.eu/scientific-activities-z/innovation-eu-enlargement-and-neighbourhood-region/s3-knowledge-hub_en</p>
		<p>1.2. Analiza konteksta – specifični uslovi za zemlju</p>	<p>April 2024. godine</p>	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija i nadležna ministarstva</p> <p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>	<p>Eksterna evaluacija Strategije pametne specijalizacije 2019-2024, za period 2019-2022. https://www.gov.me/clanak/eksterna-evaluacija-strategije-pametne-specijalizacije-2019-2024-za-period-2019-2022</p>
		<p>1.3. Diskusija sa državnom upravom i priprema Mape puta</p>	<p>April 2024. godine</p>	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija i nadležna ministarstva uz podršku Udruženog istraživačkog centra u smislu davanja smjernica za S3 proces</p>	<p>https://www.gov.me/clanak/eksterna-evaluacija-strategije-pametne-specijalizacije-2019-2024-za-period-2019-2022</p>

				<p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>	
		1.4. Organizacija događaja podizanja svijesti o S3	Maj 2024. godine	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku Udruženog istraživačkog centra u smislu davanja smjernica za pripremu i učešće u S3 događaju i treningu</p> <p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>	
		1.5. Uspostavljanje nacionalnog/regionalnog S3 tima/timova	April 2024. godine	<p>Vlada Crne Gore</p> <p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>	
		1.6. Učešće u S3 treningu	<p>Obuka “<i>Priprema Strategije pametne specijalizacije</i>”, održana 26-27. februara 2024. godine</p> <p>Maj 2024. godine</p>	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku Udruženog istraživačkog centra</p>	

				<p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>
		1.7.Dogovor sa DG JRC	Maj 2024. godine	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku Udruženog istraživačkog centra</p> <p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>
	2. Analiza strateških mandata	2.1.Pregled postojećih politika i prioriteta relevantnih za S3	Maj 2024. godine	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija i nadležna ministarstva</p> <p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>
		2.2.Odluka o pozicioniranju S3 u strateškom okviru Crne Gore	April 2024. godine	<p>Vlada Crne Gore</p> <p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>
		2.3.Odluka o nacionalnoj/regionalnoj dimenziji S3	April 2024. godine	<p>Vlada Crne Gore</p> <p>Kontakt:</p>

				marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me ; marija.raznatovic@mpni.gov.me	
Dijagnostifikovanje/ mapiranje potencijala	3. Kvantitativna analiza – naučni, inovacioni i ekonomski potencijali	3.1. Obezbeđivanje statističkih podataka	Maj-jun 2024. godine	Uprava za statistiku (MONSTAT) Kontakt: jelena.popovic@monstat.org	Measuring territorial innovation strengths) https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC136308 Akcioni plan za sprovođenje Strategije pametne specijalizacije za period 2019-2020 https://www.gov.me/do-kumenta/3faf2d3f-c3f8-4e31-8243-45926c904786 Operativni program za implementaciju Strategije pametne specijalizacije 2021-2024, s Akcionim planom za period 2021-2022 https://www.gov.me/do-kumenta/b3e228b7-d1a2-4ee2-a3c9-e9b2550c4b6e
		3.2. Mapiranje inovacionog, ekonomskog i naučnog potencijala	Maj-septembar 2024. godine	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku Udruženog istraživačkog centra u smislu analitičke i finansijske podrške Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me ; marija.raznatovic@mpni.gov.me	
		3.3. Kreiranje lokalnog tima eksperata		Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me ; marija.raznatovic@mpni.gov.me	
		3.4. Dodatne analize	Maj-septembar 2024. godine	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za	

				<p>pametnu specijalizaciju uz podršku Udruženog istraživačkog centra</p> <p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>	<p>Akcioni plan za sprovođenje Operativnog programa za implementaciju Strategije pametne specijalizacije (2021-2024), za period 2023-2024</p> <p>https://www.gov.me/dokumenta/6f5c79d1-3cbe-4b04-a23e-7b092c6299cc</p>
		<p>3.5.Konsultacije sa zainteresovanim stranama</p>		<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku Udruženog istraživačkog centra</p> <p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>	
		<p>3.6.Objavljivanje Izveštaja</p>		<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku Udruženog istraživačkog centra</p> <p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>	

4. Detaljna analiza prioriternih domena (kvalitativna)	4.1. Ekspertska interpretacija rezultata mapiranja	Septembar 2024. godine - januar 2025. godine	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku eskternog eksperta	Methodological guidelines for qualitative analysis of economic, innovation and scientific potential in the EU enlargement and neighbourhood): https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/w/methodological-guidelines-for-qualitative-analysis-of-economic-innovation-and-scientific-potential-in-the-eu-enlargement-and-neighbourhood
	4.2. Objavljivanje Izvještaja		Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku eskternog eksperta	
	4.3. Odluka o prioritnim oblastima S3		Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku eskternog eksperta	

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku eskternog eksperta

Kontakt:

marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me;
marija.raznatovic@mpni.gov.me

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku eskternog eksperta

Kontakt:

marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me;
marija.raznatovic@mpni.gov.me

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku eskternog eksperta

Kontakt:

marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me;
marija.raznatovic@mpni.gov.me

5. Proces preduzetničkog otkrivanja (Entrepreneurial Discovery Process – EDP)

5.1. Trening na temu EDP procesa

Januar 2025. godine

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku eksternog eksperta

Kontakt:
marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me;
marija.raznatovic@mpni.gov.me

5.2. Identifikacija zainteresovanih strana za svaku prioritetnu oblast

Februar 2025. godine

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju i nadležna Ministarstva uz podršku eksternog eksperta

Kontakt:
marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me;
marija.raznatovic@mpni.gov.me

Assessing Smart Specialisation: The entrepreneurial discovery process:
<https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/en/w/the-entrepreneurial-discovery-process>

Izveštaji inovacionih radnih grupa Savjeta za inovacije i pametnu specijalizaciju
<https://s3.me/biblioteka/>

5.3. EDP plan i pravila rada

Januar-februar 2025. godine

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku eksternog eksperta

Kontakt:
marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me;
marija.raznatovic@mpni.gov.me

		5.4. Definisiranje EDP radnih grupa	Mart 2025. godine	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku eksternog eksperta</p> <p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>	
		5.5. EDP radionice	Mart-jun 2025. godine	<p>Nacionalni EDP koordinatori uz podršku eksternog eksperta i Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija - Direktorata za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcije za pametnu specijalizaciju</p> <p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>	
		5.6. EDP input za S3	Jun 2025. godine	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju sa eksternim ekspertom uz podršku nacionalnih EDP koordinatora</p> <p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>	

Institucionalni kapaciteti za implementaciju	6. Dizajniranje sistema monitoringa, evaluacije i finansijski okvir	6.1. Vodič za monitoring	Jun-septembar 2025. godine	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku eksternog eksperta Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me ; marija.raznatovic@mpni.gov.me	Smart Specialisation implementation framework for the EU Enlargement and Neighbourhood Region: https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/w/smart-specialisation-implementation-framework-for-the-eu-enlargement-and-neighbourhood-region
		6.2. Dizajn monitoring sistema		Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju uz podršku eksternog eksperta Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me ; marija.raznatovic@mpni.gov.me	Smart Specialisation Process Evaluation: Monitoring and Evaluation Experiences across Europe: https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/w/smart-specialisation-process-evaluation-monitoring-and-evaluation-experiences-across-europe
		6.3. Implementacija i uputstvo za finansiranje		Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija i nadležna ministarstva Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me ; marija.raznatovic@mpni.gov.me	

		6.4.Dizajn implementacionog okvira		<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija i nadležna ministarstva (postojeći okvir usvojen 2021.godine, moguće usklađivanje sa novim S3 ciklusom)</p> <p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>	
Finalizacija Strategije	7.Priprema strateškog dokumenta S3	7.1.Priprema Nacrta Strategije S3	Septembar-oktobar 2025. godine	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju</p> <p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>	
		7.2.Javne konsultacije sa zainteresovanim stranama	Novembar 2025. godine	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija - Direktorat za inovacije i pametnu specijalizaciju, Direkcija za pametnu specijalizaciju</p> <p>Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me; marija.raznatovic@mpni.gov.me</p>	
		7.3. Formalno nacionalno usvajanje Strategije	Decembar 2025. godine	Vlada Crne Gore	

				Kontakt: marijeta.barjaktarovic@mpni.gov.me ; marija.raznatovic@mpni.gov.me	
		7.4. Odobrenje Evropske komisije	Mart 2026. godine	Evropska komisija	